

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 223)

Bazı Kanunlarda ve Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/626)

T.C.

Başbakanlık

20.6.2003

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-591/2800

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 28.5.2003 tarihinde kararlaştırılan “Bazı Kanunlarda ve Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişkide gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Avrupa Birliği müktesebatına uyum çerçevesinde yürürlüğe konulan 3.8.2002 tarihli ve 4771 sayılı Kanunla 2908 sayılı Dernekler Kanununun 46 ncı ve 73 üncü maddelerinde yapılan değişikliklerle; İçişleri Bakanlığı bünyesinde Dernekler Dairesi Başkanlığı kurulacağı ve illerde valilikler, ilçelerde kaymakamlıklar bünyesinde derneklerle ilgili bir birim oluşturulacağı hükme bağlanmıştır. Bu çerçevede, daha önce Emniyet Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilâtınca yerine getirilen derneklerin iş ve işlemleri ile denetimleri görevi, İçişleri Bakanlığı bünyesinde kurulacak Dernekler Dairesi Başkanlığına verilmiştir. Bu amaçla, İçişleri Bakanlığında ana hizmet birimi olarak Dernekler Dairesi Başkanlığının kurulması öngörülmüştür.

Dernekler Dairesi Başkanlığının görevleri, 2908 sayılı Dernekler Kanunu, 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ile 3335 sayılı Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun kapsamında belirlenmiş ve bu görevleri yerine getirmekle yükümlü merkez ve taşra teşkilâtında ihtiyaç duyulan kadrolar asgari sayıda ihdas edilmiştir.

Diğer taraftan, bu Kanun ile derneklerin denetimi ile görevli Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Deneçilerinin İçişleri Bakanlığına aktararak aynı görevi sürdürebilmelerine ve dolayısıyla Dernekler Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen derneklerin denetimi görevinin, bu konuda uzmanlaşmış olan denetim elemanları tarafından yerine getirilmesine imkân sağlanmıştır.

Tasarı yukarıda belirtilen amaçlarla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Madde ile, İçişleri Bakanlığı ana hizmet birimi olarak Dernekler Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

Madde 2. - Madde ile, Dernekler Dairesi Başkanlığının görevleri; 2908 sayılı Dernekler Kanunu, 4271 sayılı Türk Medenî Kanunu ve 3335 sayılı Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanunun ilgili hükümleri de dikkate alınarak ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

Madde 3. - Madde ile, 3152 sayılı Kanuna iki madde eklenmiştir.

Ek 2 nci madde ile, İçişleri Bakanlığında Dernekler Denetçileri ve Dernekler Denetçi Yardımcılarının istihdamı ile göreve alınmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Ek 3 üncü madde ile, yeni kurulan Dernekler Dairesi Başkanlığının görevlerini yerine getirmesi için ihtiyaç duyulan kadrolar ihdas edilmiştir.

Madde 4. - Madde ile, yeni kurulan Dernekler Dairesi Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı merkez teşkilâtına ilişkin cetvele eklenmiştir.

Madde 5. - Madde ile, “Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi” unvanı ile çalışmakta olan personelin hiçbir işleme gerek kalmaksızın “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi” kadrolarına atanmaları sağlanmıştır.

Madde 6. - Madde ile, yapılan değişiklikler çerçevesinde uygulama olanağı kalmayan 3201 sayılı Emniyet Teşkilâtı Kanununun Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçileri ile ilgili ek 19 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 7. - Madde ile, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan “Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi ve Dernek Denetçi Yardımcıları” ibareleri “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları” olarak değiştirilmiştir.

Madde 8. - Madde ile, 6245 sayılı Harcırah Kanununda yer alan “Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi ve Dernek Denetçi Yardımcıları” ibaresi “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları” olarak değiştirilmiştir.

Madde 9. - Yürürlük maddesidir.

Madde 10. - Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/626

Karar No. : 38

26.6.2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanarak, 20.6.2003 tarihinde Başkanlığınıza sunulan, “Bazı Kanunlarda ve Genel Kadro Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, Başkanlığınızca, 23.6.2003 tarihinde esas Komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna; tâli komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir. Komisyonumuz, 26.6.2003 tarihli 14 üncü toplantısında, İçişleri ve Maliye Bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla Tasarayı inceleyip görüşmüştür.

Bilindiği gibi Dernekler Kanunu, 4771 sayılı Kanunla, Avrupa Birliği mevzuatına uyum amacıyla değiştirilmiştir. Bu değişiklikler, İçişleri Bakanlığı bünyesinde, Dernekler Dairesi Başkanlığının; illerde valilikler ve ilçelerde kaymakamlıklar bünyesinde, derneklerle ilgili bir birimin oluşturulmasını hükme bağlamıştır. Tasarı ile bu değişiklikler doğrultusunda, İçişleri Bakanlığı bünyesinde dernekler daire başkanlığı ve bunun taşra teşkilâtı kurulmaktadır.

Tasarının tümü üzerinde Komisyonumuzda yapılan görüşmeler sırasında Tasarının lehinde ve aleyhinde olmak üzere görüşler ileri sürülmüştür.

1. Tasarının Lehindeki Görüşler :

* Tasarı ile getirelen düzenleme sivilleşme yönünde atılmış bir adımdır.

* Avrupa Birliğine yapılan taahhütler doğrultusunda Dernekler Kanunu değiştirilmiştir ve bu Tasarı, söz konusu sürecin tamamlanması yönünde önemli bir aşamayı teşkil etmektedir.

* Polis teşkilâtı, asayişin sağlanmasından, sürücü belgesi ya da pasaport verilmesine kadar uzanan çok çeşitli işleri yapmaktadır. Bu işlerin polis tarafından yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu işleri yerine getiren polis kendi ana işlevlerini gereği gibi yerine getirememektedir.

* Derneklerle ilgili iş ve işlemlerin emniyet Genel Müdürlüğünden alınarak İçişleri Bakanlığına verilmesiyle bir taraftan sivilleşme sağlanırken diğer taraftan emniyet teşkilâtının görev yükü azaltılmış olacaktır.

* Bu nedenle Tasarıdaki düzenleme geç kalmış bir düzenlemedir ve bir an önce yasalaştırılması gerekir.

2. Tasarının Aleyhindeki Görüşler :

* Katılmayı düşündüğümüz Avrupa Birliğinin üye ülkelerinde, dernek iş ve işlemleri yerel yönetimler tarafından yerine getirilmektedir.

* Derneklerle ilgili iş ve işlemlerin, yerel yönetimler tarafından yerine getirilmesiyle, bir taraftan merkezin yükü hafifleyecek ve diğer taraftan, vatandaşların sorunlarını yerinde çözmeleri olanak dahiline girecektir. Böylece sivilleşme yönündeki adım çok ileri bir aşamaya getirilmiş olacaktır.

* Polisin bu tür yüklerden arındırılarak İçişleri Bakanlığının aynı işle görevlendirilmesi, bu konudaki sorunları çözmeyecektir.

Tasarı üzerinde ileri sürülen bu görüşlerden sonra, cevaben yapılan açıklamalarda, Avrupa ülkelerinde de bu işlerin merkezi yönetim tarafından yerine getirilmekte olduğu; bu işlerin, yerel yönetimler tarafından yerine getirilmesi halinde, -örneğin yetki sınırları nedeniyle- çeşitli sorunlarla karşılaşılabilceği; Tasarıda il müdürlüklerinin kurulmuş olması sayesinde vatandaşların merkeze gelmek zorunda kalmayacakları ve işlerin yerinde görüleceği ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan bu görüşmelerden sonra, Tasarı ile gerekçesi benimsenmiş ve maddelerin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Tasarının, İçişleri Bakanlığı bünyesinde Dernekler Dairesi Başkanlığı oluşturan 1 ve 4 üncü maddeleri; bu daire başkanlığının görevlerini saptayan 2 nci maddesi; Emniyet Genel Müdürlüğünde derneklerle ilgili birimi kaldıran 6 ncı ve buradaki personeli yeni kurulan başkanlık bünyesine aktaran 5 inci maddeleri; Harcırah Kanununda bu değişikliğe uyumu sağlayan 8 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 9 ve 10 uncu maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 3 ve 7 nci maddeleri üzerinde birer önerge verilmiştir.

Dernekler denetçiliği ile Dernekler Denetçi Yardımcılığını düzenleyen çerçeve 3 üncü madde, 3152 sayılı Kanuna iki ek madde eklemektedir. Komisyonumuzda madde üzerinde verilen ve kabul edilen bir önerge, 3152 sayılı Kanuna yeni bir ek madde eklemektedir. Bu ek maddeye göre, İl Dernekler müdürlerinin malî ve sosyal hakları belirlenmektedir. 3 üncü madde, kabul edilen bu önerge doğrultusunda değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının Dernek Denetçileri ile Dernek Denetçi Yardımcılarının özlük haklarıyla ilgili 7 nci maddesi, Dernek Denetçilerine makam tazminatı vermemektedir. Komisyonumuzdaki görüşmeler sırasında, ülke düzeyinde görev yapan bütün denetçilerin makam tazminatı aldıkları ve Dernek Denetçilerine bu hakkın verilmemesinin eşitsizliğe yol açtığı belirtilmiştir. Dernek Denetçilerine makam tazminatı verilmesini sağlamaya yönelik bir önerge Komisyonumuzca kabul edilmiş ve madde, önerge doğrultusunda değiştirildikten sonra kabul edilmiştir.

Tasarının başlığı, kanun tekniğine uyum sağlanması bakımından redaksiyona tâbi tutulmuş ve başlığa "190 sayılı" ibaresi eklenmiştir.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Tevfik Ziyaeddin Akbulut</i>	<i>Ali Sezal</i>	<i>Muharrem Tozçöken</i>
Tekirdağ	Kahramanmaraş	Eskişehir
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Küçükaydın</i>	<i>Şevket Gürsoy</i>	<i>Şevket Orhan</i>
Adana	Adıyaman	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Yüksel Kavuştu</i>	<i>Mehmet Sait Armağan</i>	<i>Sıdıka Aydoğan</i>
Çorum	Isparta	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Nusret Bayraktar</i>	<i>Hakkı Ülkü</i>	<i>Serpil Yıldız</i>
İstanbul	İzmir	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Sinan Özkan</i>	<i>Mehmet Sefa Sirmen</i>	<i>Ali Oksal</i>
Kastamonu	Kocaeli	Mersin
Üye	Üye	Üye
<i>Selami Uzun</i>	<i>Şevket Arz</i>	<i>Mehmet Kartal</i>
Sivas	Trabzon	Van
	Üye	
	<i>Şükrü Önder</i>	
	Yalova	

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
BAZI KANUNLARDA VE 190 SAYILI GENEL KADRO VE USULÜ HAKKINDA KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - 3152 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“Ek Madde 2. - İçişleri Bakanlığında Dernekler Denetçileri ve Dernekler Denetçi Yardımcıları istihdam edilir.

Dernekler Denetçi Yardımcılığına atanabilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan Devlet memurluğuna atanacaklarda aranılan genel şartlara ek olarak;

a) En az 4 yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki öğrenim kurumlarından birisini bitirmiş olmak,

b) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı tarihte 30 yaşını doldurmamış olmak,

Şarttır.

Dernekler Denetçi Yardımcılığına atanacaklar en az üç yıl fiilen çalışmak ve her yıl olumlu sicil almak kaydıyla açılacak mesleki yeterlik sınavına girme hakkını kazanırlar.

Bu sınavda başarılı olanlar Dernekler Denetçisi unvanını alırlar. Yeterlik sınavında iki defa başarısız olanlar ile olumsuz sicil alanlar veya sınava girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlar Dernekler Denetçi Yardımcılığı unvanını kaybederler ve durumlarına uygun diğer kadrolara atanırlar.

Dernekler Denetçiliği ve Dernekler Denetçi Yardımcılığı yarışma ve yeterlik sınavları ile yetiştirilme ve çalışma esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

Ek Madde 3. - İçişleri Bakanlığı Dernekler Daire Başkanlığının ihtiyacını karşılamak üzere ekli (1) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmiştir.

Ek Madde 4. - Bakanlık İl Müdürlüğü görevinde bulunanlara uygulanan aylık, ek gösterge, zam ve tazminatlar ile diğer özlük ve sosyal haklarla ilgili hükümler, İl Dernekler Müdürleri hakkında da aynen uygulanır.”

MADDE 4. - Tasarının 4 üncü maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. - Tasarının 5 inci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. - Tasarının 6 ncı maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. - 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A-11) numaralı bendinde yer alan “Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçi Yardımcıları” ibaresi “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçi Yardımcıları” ve “Dernek Denetçiliğine” ibaresi “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçiliğine”,

b) Ekli (1) sayılı ek gösterge cetvelinin (I-g) bendinde yer alan “Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçileri” ibaresi “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri”,

c) 152 nci maddesinin “II-Tazminatlar” bölümünün “A-Özel Hizmet Tazminatı” bendinin (g) alt bendinde yer alan “Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi ve Dernek Denetçi Yardımcıları” ibaresi “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları”,

Olarak değiştirilmiş ve aynı Kanuna ekli (IV) sayılı makam tazminatı cetvelinin (8-a) bendinin sonuna, “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 8. - Tasarının 8 inci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. - Tasarının 9 uncu maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. - Tasarının 10 uncu maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER
(1) SAYILI LİSTE
İHDAS EDİLEN KADROLARIN

KURUMU : İçişleri Bakanlığı
TEŞKİLÂTI : Merkez

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	<u>Serbest Kadro Adedi</u>	<u>Tutulan Kadro Adedi</u>	<u>Toplam</u>
MİAH	Dernekler Daire Başkanı	1	1		1
MİAH	Şube Müdürü	1	2		2
GİH	Şube Müdürü	3	2		2
GİH	İçişleri Bakanlığı	1	12		12
	Dernekler Denetçisi				
GİH	İçişleri Bakanlığı	5	20		20
	Dernekler Denetçisi				
GİH	İçişleri Bakanlığı	8	20		20
	Dernekler Denetçisi				
	Yardımcısı				
GİH	Şef	3	5		5
GİH	Şef	4	5		5
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	5	5		5
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	6	5		5
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	7	5		5
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	8	5		5
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	9	5		5
	Toplam		92		92

(1) SAYILI LİSTE
İHDAS EDİLEN KADROLARIN

KURUMU : İçişleri Bakanlığı
TEŞKİLÂTI : Taşra

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	<u>Serbest Kadro Adedi</u>	<u>Tutulan Kadro Adedi</u>	<u>Toplam</u>
GİH	İl Dernekler Müdürü	1	81		81
GİH	Şef	5	81		81
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	5	200		200
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	6	250		250
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	7	300		300
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	8	370		370
	Toplam		1282		1282

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/626

Karar No. : 44

11.7.2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 20.6.2003 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 23.6.2003 tarihinde tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/626 esas numaralı "Bazı Kanunlarda ve Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 10.7.2003 tarihinde yaptığı 59 uncu birleşiminde, Hükümeti temsilen İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu ile Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, derneklerin iş ve işlemlerinin yürütülmesi, denetimlerinin yapılması görevi Emniyet Genel Müdürlüğünün merkez ve taşra teşkilatları tarafından yerine getirilmektedir. Ulusal mevzuatımızın Avrupa Birliği müktesabatına uyumu çerçevesinde, derneklerin kuruluş ve faaliyetleri ile ilgili konularda düzenleme ve denetleme yetkisine sahip kamu kurum ve kuruluşlarının tespiti ve bu kuruluşların yeniden yapılandırılması gündeme gelmiştir. Bu çerçevede yürürlüğe konulan 3.8.2002 tarihli ve 4771 sayılı Kanunla 2908 sayılı Dernekler Kanununda değişiklikler yapılmıştır. 2908 sayılı Kanunda yapılan sözkonusu düzenlemeler ile İçişleri Bakanlığı bünyesinde Dernekler Dairesi Başkanlığının kurulması ile valilik ve kaymakamlıklarda derneklerle ilgili birimlerin oluşturulması hükme bağlanmıştır. Bu düzenlemeler çerçevesinde 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile ilgili mevzuatta değişiklikler yapılması zarureti hâsıl olmuştur.

Tasarı ile;

- İçişleri Bakanlığının ana hizmet birimleri arasında Dernekler Dairesi Başkanlığı biriminin oluşturulmasının,
- Dernekler Dairesi Başkanlığının görevlerinin tespit edilmesinin,
- Dernekler Dairesi Başkanlığında istihdam edilecek personelin özlük haklarıyla ilgili düzenlemeler yapılmasının,

Öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Tasarının geneli üzerinde yapılan müzakerelerde;

- Tasarının, Türkiye'nin Avrupa Birliğine tam üyelik sürecinde, Avrupa Birliği müktesabatına uyum yönünde atılmış önemli bir adım olarak değerlendirilmesi gerektiği,
- Tasarı ile Dernekler denetçiliği adı altında bir meslek unvanının oluşturularak, yeni bir denetim sisteminin kurulduğu, derneklerin denetlenmesi konusundaki mevcut sistemin ihtiyacı karşıladığı, bu nedenle yeni bir denetim sistemi oluşturulmasına gerek olmadığı,
- Tasarı ile ihdas edilmesi öngörülen kadroların ihtiyaçtan fazla olup olmadığı konusuna açıklik getirilmesinin, konunun daha sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesine katkı sağlayacağı,
- Yeni kadro ihdas edilmesi yerine, varsa İçişleri Bakanlığının mevcut boş kadroların unvan değişikliği yapılarak kullanılmasının daha uygun olacağı,
- Emniyet teşkilatı bünyesinde polis memurları tarafından yürütülen derneklerin kuruluş, iş ve işlemleriyle ilgili faaliyetlerin, sivil memurlar tarafından yürütülecek olmasının uygun görüldüğü,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;
- Tasarı ile; Avrupa Birliğine tam üyelik sürecinde Dernekler Dairesi Başkanlığının kuruluş, görev ve kadro standartlarının belirlendiği,

- Yeni oluşturulması düşünülen Daire Başkanlığı bünyesinde sivil memurların istihdam edileceği, yeni istihdam edilecek bu kadroların tasarruf ilkeleri dikkate alınarak merkez ve taşra olarak 1374 adet olarak belirlendiği, il ve ilçelerde oluşturulacak taşra birimlerinin ise hizmetin önceliği ile verimlilik ve etkinlik ilkeleri doğrultusunda, 81 il merkezinin yanında, mevcut 850 ilçede de kurulmasının planlandığı, ancak, imkanlar ölçüsünde şimdilik, 595 adet ilçe merkezlerinde kurulmasının öngörüldüğü,

- 2002 tarihinde kabul edilen 1 inci Ulusal Programın siyasi kriterler bölümünde; kısa ve orta vadeli öncelikler arasında, sivil toplumun gelişmesi açısından dernek kurma özgürlüğünün güçlendirilmesiyle ilgili hükümlerin yer aldığı,

- Hazırlık çalışmaları devam etmekte olan 2 nci Ulusal Programda da bu Tasarının içeriği ile paralel düzenlemelere yer verildiği, ayrıca Katılım Ortaklığı Belgesi ve Avrupa Birliği Eylem Planında da bu konu ile ilgili ifadelerin bulunduğu,

- Dernek denetçiliği müessesinin halen mevcut olduğu, derneklerin bu elemanlar tarafından denetimlerinin yürütüldüğü, ancak sayılarının yetersiz kaldığı, bu nedenle dernek faaliyetlerinin Avrupa Birliği standartlarına göre denetlenebilmesini teminen ihtiyaç duyulan dernek denetçisi sayısının artırılmasının gerektiği,

İfade edilmiştir.

Geneli üzerinde yapılan görüşmeleri takiben Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddeler üzerindeki görüşmelere geçilmiştir.

Tasarının;

- Çerçeve 1 inci maddesi aynen,

- Çerçeve 2 nci maddesinin, madde çerçevesinde yer alan "... aşağıdaki madde"ibaresinin, "aşağıdaki 13/A maddesi" ve birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan "tasfiye" ibaresi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla "tasfiyesi" olarak redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- Çerçeve 3 üncü maddesinin, madde çerçevesine açıklık getirilmesi amacıyla "ek" ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 4, 5, 6, 7 ve 8 inci maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 9 ve 10 uncu maddeler ise aynen,

Kabul edilmiştir.

- Ayrıca, Tasarının başlığı kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>
Afyon	Bursa	Muş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Ruhi Açıkgöz</i>	<i>Bülent Gedikli</i>
İstanbul	Aksaray	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Zekai Özcan</i>	Osman Kaptan	<i>Mehmet Mesut Özakcan</i>
Ankara	Antalya	Aydın
	(İmzada bulunamadı)	

Üye <i>Ali Osman Sali</i> Balıkesir	Üye Ali Kemal Deveciler Balıkesir (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Ömer Abuşoğlu</i> Gaziantep
Üye <i>M. Emin Murat Bilgiç</i> Isparta	Üye <i>Birgen Keleş</i> İstanbul	Üye <i>M. Mustafa Açıkalın</i> İstanbul
Üye Kıvılcım Kemal Anadolu İzmir (İmzada bulunamadı)	Üye Hakkı Akalın İzmir (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Mehmet Ceylan</i> Karabük
Üye <i>Y. Selahattin Beyribey</i> Kars	Üye <i>Taner Yıldız</i> Kayseri	Üye <i>Mustafa Ünal</i> Konya
Üye Gürol Ergin Muğla (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Abdülkadir Kart</i> Rize	Üye <i>Erol Aslan Cebeci</i> Sakarya
Üye <i>Musa Uzunkaya</i> Samsun	Üye <i>Faruk Nafiz Özak</i> Trabzon	Üye <i>Mehmet Akif Hamzaçebi</i> Trabzon
Üye <i>Osman Coşkunoğlu</i> Uşak		Üye <i>Mustafa Zeydan</i> Hakkari

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

BAZI KANUNLARDA VE GENEL KADRO VE USULÜ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 14.2.1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Dernekler Dairesi Başkanlığı”

MADDE 2. - 3152 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Dernekler Dairesi Başkanlığı

MADDE 13/A. - Dernekler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

a) Dernekler ile 3335 sayılı Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulan birliklerin kuruluş iş ve işlemlerini izlemek, kayıtlarını tutmak, dosyalamak ve arşivlemek,

b) Derneklerin izne tâbi faaliyetlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,

c) Dernek ve birliklerin tüzel kişiliklerinin sona ermesi, tasfiye ve faaliyetten alıkonulması ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

d) Dernek ve birliklere kütük numarası verilmesi, kütükten silinmesi ile ilgili işlemleri yürütmek ve izlemek,

e) Türk vatandaşları tarafından yurt dışında kurulan derneklerin kayıtlarını tutmak, kuruluş ve faaliyetlerini yurt içinde ve yurt dışında ilgili makamlar aracılığıyla izlemek, değerlendirmek ve bu derneklerle ilgili gerekli işlemlerin yapılmasını sağlamak,

f) Dernek ve birliklerin yönetici veya üyelerinin yasalara aykırı faaliyetleri hakkında, ilgili kuruluşlarla işbirliği içinde çalışarak gerekli işlemleri yapmak,

g) Derneklerin yurt dışından sağlayacağı aynı ve nakdî yardımlara ilişkin işlemleri yürütmek,

h) Derneklerin 2860 sayılı Yardım Toplama Kanununa göre yürütecekleri yardım toplama faaliyet sonuçlarını izlemek,

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

BAZI KANUNLARDA VE 190 SAYILI GENEL KADRO VE USULÜ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - 3152 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 13/A maddesi eklenmiştir.

“Dernekler Dairesi Başkanlığı

Madde 13/A. - Dernekler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır.

a) Dernekler ile 3335 sayılı Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Hükümlerine göre kurulan birliklerin kuruluş, iş ve işlemleri izlemek, kayıtlarını tutmak, dosyalamak ve arşivlemek,

b) Derneklerin izne tâbi faaliyetlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,

c) Dernek ve birliklerin tüzel kişiliklerinin sona ermesi, tasfiyesi ve faaliyetten alıkonulması ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

d) Dernek ve birliklere kütük numarası verilmesi, kütükten silinmesi ile ilgili işlemleri yürütmek ve izlemek,

e) Türk vatandaşları tarafından yurt dışında kurulan derneklerin kayıtlarını tutmak, kuruluş ve faaliyetlerini yurt içinde ve yurt dışında ilgili makamlar aracılığıyla izlemek, değerlendirmek ve bu derneklerle ilgili gerekli işlemlerin yapılmasını sağlamak,

f) Dernek ve birliklerin yönetici veya üyelerinin yasalara aykırı faaliyetleri hakkında, ilgili kuruluşlarla işbirliği içinde çalışarak gerekli işlemleri yapmak,

g) Derneklerin yurt dışından sağlayacağı aynı ve nakdî yardımlara ilişkin işlemleri yürütmek,

h) Derneklerin 2860 sayılı Yardım Toplama Kanununa göre yürütecekleri yardım toplama faaliyet sonuçlarını izlemek,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

- ı) 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 115 inci maddesinde belirtilen işlemleri yürütmek,
j) Dernek ve birlikler hakkındaki ihbar, şikâyet ve denetim taleplerini incelemek ve değerlendirmek,
k) Gerekli görülen hallerde, dernek ve birliklerin yönetim yerleri, müesseseleri ve her çeşit eklentileri ile defterleri, hesap iş ve işlemlerinin Dernek Denetçileri tarafından denetlenmesini sağlamak,
l) Görev alanına giren konularda mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak.”

MADDE 3. - 3152 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 2. - İçişleri Bakanlığında Dernekler Denetçileri ve Dernekler Denetçi Yardımcıları istihdam edilir.

Dernekler Denetçi Yardımcılığına atanabilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan Devlet memurluğuna atanacaklarda aranılan genel şartlara ek olarak;

a) En az 4 yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki öğrenim kurumlarından birisini bitirmiş olmak,

b) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı tarihte 30 yaşını doldurmamış olmak,

Şarttır.

Dernekler Denetçi Yardımcılığına atanalar en az üç yıl fiilen çalışmak ve her yıl olumlu sicil almak kaydıyla açılacak meslekî yeterlik sınavına girme hakkını kazanırlar.

Bu sınavda başarılı olanlar Dernekler Denetçisi unvanını alırlar. Yeterlik sınavında iki defa başarısız olanlar ile olumsuz sicil alanlar veya sınava girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlar Dernekler Denetçi Yardımcılığı

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

i) 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 115 inci maddesinde belirtilen işlemleri yürütmek,

j) Dernek ve birlikler hakkındaki ihbar, şikâyet ve denetim taleplerini incelemek ve değerlendirmek,

k) Gerekli görülen hallerde, dernek ve birliklerin yönetim yerleri, müesseseleri ve her çeşit eklentileri ile defterleri, hesap ve işlemlerinin Dernekler Denetçileri tarafından denetlenmesini sağlamak,

l) Görev alanına giren konularda mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak.”

MADDE 3. - 3152 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 2. - İçişleri Bakanlığında Dernekler Denetçileri ve Dernekler Denetçi Yardımcıları istihdam edilir.

Dernekler Denetçi Yardımcılığına atanabilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan Devlet Memurluğuna atanacaklarda aranılan genel şartlara ek olarak;

a) En az 4 yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme ve iktisadî ve idarî bilimler fakültelerinden veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki öğrenim kurumlarından birisini bitirmiş olmak,

b) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı tarihte 30 yaşını doldurmamış olmak,

Şarttır.

Dernekler Denetçi Yardımcılığına atanalar en az üç yıl fiilen çalışmak ve her yıl olumlu sicil almak kaydıyla açılacak meslekî yeterlilik sınavına girme hakkını kazanırlar.

Bu sınavda başarılı olanlar dernekler Denetçisi unvanını alırlar. Yeterlilik sınavında iki defa başarısız olanlar ile olumsuz sicil alanlar veya sınava girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlar Dernekler Denetçi Yardımcılığı

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

unvanını kaybederler ve durumlarına uygun diğer kadrolara atanırlar.

Dernekler Denetçiliği ve Dernekler Denetçi Yardımcılığı yarışma ve yeterlik sınavları ile yetiştirilme ve çalışma esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

EK MADDE 3. - İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığının ihtiyacını karşılamak üzere ekli (1) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 4. - 3152 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı cetvelin “Ana Hizmet Birimleri” bölümüne “6 ncı Dernekler Dairesi Başkanlığı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5. - 3152 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 9. - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi unvanı ile görev yapanlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi kadrolarına naklen atanmış sayılırlar.”

MADDE 6. - 4.6.1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilâtı Kanununun ek 19 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7. - 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A-11) numaralı bendinde yer alan “Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçi Yardımcıları” ibaresi “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçi Yardımcıları” ve “Dernek Denetçiliğine” ibaresi “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçiliğine”,

b) Ekli (1) sayılı ek gösterge cetvelinin (I-g) bendinde yer alan “Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçileri” ibaresi “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri”,

c) 152 nci maddesinin “II-Tazminatlar” bölümünün (A) Özel Hizmet Tazminatı” bendinin (g) alt bendinde yer alan “Emniyet Genel

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

unvanını kaybederler ve durumlarına uygun diğer kadrolara atanırlar.

Dernekler Denetçiliği ve Dernekler Denetçi Yardımcılığı yarışma ve yeterlilik sınavları ile yetiştirilme ve çalışma esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

EK MADDE 3. - İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığının ihtiyacını karşılamak üzere ekli (1) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 4. - Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. - Tasarının 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. - Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. - Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Müdürlüğü Dernek Denetçisi ve Dernek Denetçi Yardımcıları” ibaresi “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları”,

Olarak değiştirilmiştir.

MADDE 8. - 10.2.1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasında yer alan “Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi ve Dernek Denetçi Yardımcıları” ibaresi “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 9. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 8. - Tasarının 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. - Tasarının 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. - Tasarının 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.

M. V. Gönül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı V.

A. Aksu

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyîşleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakatan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Mumcu

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER
(1) SAYILI LİSTE
İHDAS EDİLEN KADROLARIN

KURUMU : İçişleri Bakanlığı
TEŞKİLÂTI : Merkez

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	Serbest Kadro	Tutulan Kadro	<u>Toplam</u>
			<u>Adedi</u>	<u>Adedi</u>	
MİAH	Dernekler Dairesi Başkanı	1	1		1
MİAH	Şube Müdürü	1	2		2
GİH	Şube Müdürü	3	2		2
GİH	İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi	1	12		12
GİH	İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi	5	20		20
GİH	İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçi Yardımcısı	8	20		20
GİH	Şef	3	5		5
GİH	Şef	4	5		5
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	5	5		5
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	6	5		5
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	7	5		5
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	8	5		5
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	9	5		5
	Toplam		92		92

(1) SAYILI LİSTE
İHDAS EDİLEN KADROLARIN

KURUMU : İçişleri Bakanlığı
TEŞKİLÂTI : Taşra

<u>Sınıfı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Derecesi</u>	Serbest Kadro	Tutulan Kadro	<u>Toplam</u>
			<u>Adedi</u>	<u>Adedi</u>	
GİH	İl Dernekler Müdürü	1	81		81
GİH	Şef	5	81		81
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	5	200		200
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	6	250		250
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	7	300		300
GİH	Veri Hazırlama Kontr. İşl.	8	370		370
	Toplam		1282		1282

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METNE EKLİ LİSTELER

Plan ve Bütçe Komisyonunca Tasarıya ekli (1) sayılı listeler aynen kabul edilmiştir.

